

14 JUN 2021

सकाळ

जनसंपर्क कक्ष
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

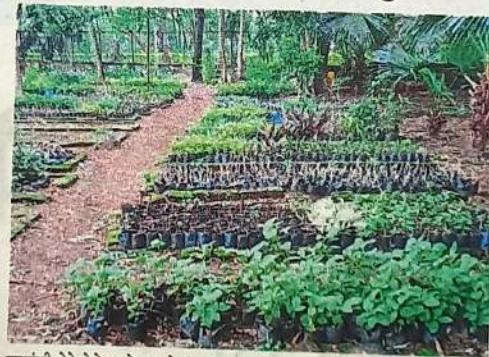
देशी वाणांचे संवर्धन करणारी रोपवाटिका शिवाजी विद्यापीठात प्रयोग; फुले, फळे आणि वृक्षांची पाच हजार रोपे तयार

सकाळ वृत्तसेवा

कोल्हापूर, ता. १३ : शिवाजी विद्यापीठाच्या रोपवाटिकेत येदा पाच हजार रोपे तयार आहेत. यात फुले, फळे याबोवरच अन्य वृक्षांचा समावेश असून, विशेष म्हणजे यात बहुताश रोपे ही देशी वाणांची आहेत. यात काही रोपे ही अशा वृक्षांची आहेत, जी पूर्वी सर्वत्र दिसत असत. मात्र, आता उपायिक भागातच आढळतात. अशा देशी वाणांच्या संवर्धनाचा यशस्वी प्रयोग विद्यापीठाच्या रोपवाटिकेत केला गेला आहे.

पावसाळ्या आला की सर्वत्र वृक्षारोपण उपक्रमांचे आव्योजन केले

जाते. यामुळे उजाड माळ, डोंगर ढोट्या रोपांमुळे अंकुरल्यासारखे भासतात. गेल्या काही वर्षांत वृक्षारोपणाच्या उपक्रमांची संडिया बाढली आहे. मात्र, यात सर्वस परदेशी जातीची रोपे लावली जातात. त्यामुळे स्थानिक पातळीवर जैवविविधतेला घोका निर्माण होत आहे, अनेकदा कोणत्या प्रजातीची झाडे लावायची, याची माहिती नसते; तर बन्याचदा देशी चाण उपलब्ध होत नाही. या सर्व गोषी लक्षणे घेऊन शिवाजी विद्यापीठाच्या रोपवाटिकेत देशी प्रजातीच्या रोपांची लागवड केली गेली आहे. यात देशी गुलाब, सदफुली, कामिनी, मोगार, चाफा यांसारख्या

फुलांची रोपे येथे आहेत. तसेच करंज, चिंच, जांभूळ, आंबा (देशी), हादगा, बहावा, कडुकिंब, सागवान, वड,

पिपळ, कांचन यांसारख्या वृक्षांची रोपेही करण्यात आली आहेत. सध्या याच हजार रोपे येथे उपलब्ध आहेत.

देशी वृक्षांची लागवड

शिवाजी विद्यापीठाच परिसर हा ८५३ एकर इतका आहे. विद्यापीठात दरवर्षी वृक्षारोपण करण्यात येते. यासाठी देशी वृक्षांची निवड केली जाते. येदा विद्यापीठात सागवान, कडुकिंब यांची १०० रोपे लावण्यात आली आहेत. विशेष म्हणजे ही रोपे केवळ पावसाच्या पाण्यावर वाढविण्यात आली असून, त्यामुळे उजाड परिसर हिरवागार झाला आहे.

“पक्षी देशी वृक्षांवर घरटी करतात. त्यांची फळे पक्ष्यांसाठी उपयुक्त उत्तात. या वृक्षाच्या अवतीभोवती मोठ्या प्रमाणात विविध प्रकारचे किटक असतात. या सर्व जैवविविधतेच्या संवर्धनासाठी वृक्षांच्या स्थानिक प्रजाती लावणे आवश्यक आहे. यासाठीच विद्यापीठाच्या रोपवाटिकेत देशी वाणांची रोपे करण्यावर घर दिला गेला आहे.

- प्रा. डॉ. व्ही. एन. शिंदे, उपकुलसचिव